

* (אונגליק אין איינער קאך-לעג-גרובע) אין דער ראסטן קאהלע-נרובע און פראמעיעס (בלגיקע) איז אס 17. דיעזעס אין גראסעס אונגליק געשעהען. דא איז-נערע ליפע ענטפערטע זיך נעמליך איר זא וואר-דען 110 ארבייטער נעמארטעט. איינע פ'עלליכט נאך גראסערע אנצאהל ערהילעט לעבעס-געפעהר-ליכע פ'ערהאנדונגען.

* (יודע האט דען עלטעס טען וויין אויף דער וועלט געטרונקען קען?) עס ווארען דעם צווייטע איינפאכע ארביי-טער, וועלכען דיעזעס גליק צו שחיל ווארדען. אין עסטע (סלאוואקיע) ווארדען נעמליך אין האטער געביט. אלס דא ארבייטער דער גרונדטייג-לעגט וועגען אין דא ערדע גרובען שטייטען זא פלאטגליך איף איינע האטען געגענטמאנר. עס וואר איינע גרובע אים בלייא. דא ארבייטער ווא-דען נאמירליך דעם איינען האטען דאסען געלד-שאטן געפונדען צו האבען, וועסאלב זא דא קאסטע פ'עשיטעקטען. אלס זא אלליין ווארען נאחמען זא דען דעקל פאן דער קאסטע. אינר וואס פארטען זא און דערוועלבען איינע גראסען אלטען טאפן. זיין האמען זא איך פאס טאפע-דען דעקל שטראכ אינר בעטערקטען און דעמוט-בען איינע שווארצע פליסטיקע דא זא דיק און-אינר איך זא איסזא ווא גראסען בלוט און פאנס טייטען זא. דא פליסטיקע מיסטע גיפט זיין אינר וואלטען זא איינעטען. דאך שטעקט איינער דער איינער איינען פ'ינגער אין דא פליסטיקע אים דאוועלבען צו קאסטען. דא פליסטיקע שטעקט אבער זא נישט, דאס דא בידען ארבייטער דיעוועלבען און איינער שטיינע געצולדן אייסטראנקען. היירוף פ'עלען אבער ביידע און איינער שפען שילא, אים דעם זא זא ערסט נאך 48 שטינדען ערוועקען קאנטע. אים דען איבעררעסטען ערוואה פאן דאן ערסט דאס דיען פליסטיקע איינעטען. ראטישער יודן וואר פאר 1400 אהרען, אלס דא ראטער נאך איך אבער אינארן העררשטען האבען זא דיע-זען וויין פ'ערבארען. עס וואר זאמיט דער ער-שטעטע וויין דער וועלט. דען דיעזע ביידען אר-בייטער געשונגען האבען.

* (פ'יער געקראנטע הייפטער אויף איינעס וואנען) דער גרויע הייפטע קאזער ווילהעלם פליטע זיך יונסט נאך איינער יאדע טויזאט אנוואהל. ער וואלטע דא-הער דען היקוען צו זיינעם שלאסע צו פ'יס מא-בען, וואבייא אירן פאן קאני פאן זאכטען אינר דער גראס-הערצא פאן טעקלענבורג-שטערן אינר גלייטעטען. ענדער זינר זא אבער גיכט ביידע געווארדען. גליקליכער ווייזע בענעגעטען זא איינעם בייערן זינר מיט וויינען געגען וואנען בענע-דען וועלכען זינר פ'ער. פ'יער איינע האלבע וויין נאחם ער אלעל הייא אייף זיינע וואנען אייף. איינער-וועגס וואר דער ביידע נייענייען, ווער דען דיעזע

הייא העררען זיין מאנען? ער פראנטע דען איי-נען פאן איינען, ווער זא דען איינעטליך זיינען? דא אנוואהטע ליטשעט: "איך בין דער קאני פאן זאכטען, דער הערר, וועלכער מיר צור לינקען זיטעט, אונט דער גראס-הערצא פאן טעקלענבורג-שווערן, אינר דיעזער הערר דא, וועלכער מיר צור רעכטען זיטעט, אינר דייטשע קאזער וויל-העלס." דער בייער, דער דא מיניטע, מאן וואללע אירן צום נארען מאכען, זאכטע העררען: "נישט מינע העררען, עס פ'רייעט מיר דאס רעכט זעהר איך בין א געוואהנט, איך וואלל גלענצענדיגע נע-וועלשאפט צו זיין, דען איך בין דער שאה (קאני) פאן פ'ערווען. דא הייא ווירקליך געקראנטען מע-נעל באכטען איבער דיעזען שפאס דעם איינע-שפיטעטען בייערן רעכט הערצליך. דאך באלד-ווארען זא ביים קאזערליכען שלאסע אנגעלאנגט, ווא דער בייער שטעהן בלייבען מיסטע. יעטעט ערשט זא ער איך, דאס ער ווירקליך הייא נע-קראנטע וואפער אייף זיינע וואנען זיטען האט-טען. איינעס ווארדען דער פאלשע קאני פאן פ'ערווען פאן דען הייא העררען ווירקליך "קאני-ליך" געשענקט.

* (איינע האכסט מערקוויר-דיגע בעגעבנהייט) איינער דיע-זער אייפ'ערשט בראכטען זיין אין 102 איינע זעהר איינערשטאנע פאן איינער זע-לען-פ'ערטייטען. דיעזע געשיטעט מאכט איינעמין פ'על אייפ'ערען אינר אייף אנויבען דעם שטיינע בירגעריכען לעזע-פ'עראיינעס האבען וויר דעם-זעלבען דא פ'עטעסבורגער מעדיצינישע וואכע-שריפט 186 מיט 46 אים וועלכער וויר דיעזען זעלטענען פאלל געדרעגשטען האבען איינעווערעט. יעטעט וויר זיין פאן מעהרענען זייטען דא איינעווערעט יענער פ'עטעסבורגער מעדיצינישען וואכע-שריפט פ'עראנגט, דא וויר אבער נישט מעהר אין הענדען האבען. היירעניגן וועלכע זא צו לעזען זייטען, מאנען זיך דאזער דורעקט ווען-דען אין דא היירעניגן דער הייטען מעדיציני-שען וואכע-שריפט אין פ'עטעסבורג. אייף דא אנפראגען מעהרערע לעזער, אב דיעזע געשיכטע וואר זיין קאני, קאנען וויר זיך זא פ'יעל אנוואהטען, דאס נאך אלטען גרוינדעטען דער וויסענשאפט דא איינאיהרדייט דיעזעם פאללעם נישט צו בעווייזען איז: דען זאכאלד וויר קאפ'ער אינר וועלע אים צווייא פ'ערישעדיגע עקספע-צען אנוואהטען, זא קאני דער פאלל איינערשטען, דאס בייא צווייא קאפ'ער דא צווייא וועלען דערוועלבען פ'ערישטע ווערדען. פ'ייליך איז דאס זעהר שווער איינפאסטען, אבער זא זעלען-ווארדענען (גנאל) איז זא בען זא שווער צו פ'עשיטעקען. אינר דאך מיסטען וויר דאראן גרייבען זענענפאלל וואללען וויר נאך דען שלום דיעזער געשיכטע אנוואהטען.

פ'עראוואנע

דער 7טען אונגארישע שטאטס-לאסטעריע-לאזע.

בייא דער אס 30 טען דעצעמבער שטאטטע-פונדענען ציעהונד יודער לאזע ווארדען פאלגע-דע געוויינט-נומען מיט דען בייענעטעטען געווינ-סטען געצאנגען: אינר צוואר פ'על דער הייפטערע-דער מיט 100,000 גולדען אויף 51 2129 נוימ 70, 2796 98 ני 98 — אינר דער דריטעטע טרעפ'לעך מיטע 5000 גולדען אויף 51 101 ני 37 אינר 2039 ני 32.

געשעפטסבעריכט

פעסטער-פרייזע.

ווייזען פער פ'ערה-יאהר 4.92% — 4.97% גולד. האפ'ע פער פ'ערה-יאהר 2.42 — 2.44 גולד. קוקוריון פער מאיינע 2.65 — 2.68 גולד.

וויינער פרייזע

ריבאל 25 גולדען. ליינאל 19% גולדען. פעטראלעאום 11 גולד. שפירטום 36% קר.

וויינער פ'ערה-יאהר פ'ערה-מארקט דער אים-פרייזע אויף דעם וויינער שלאכט-פ'ערה-מארקטע אס 20 טען ד. מ. בעטרי 2368 שיק. דאסאן ווארען 1655 אונגארישע. 215 פאלטישע אינר 490 דייטשע, אינר דארויטען 45 וויינע-קאסען, דאס געשעטשט וויר נישט דא פ'ענען שטעללען זיך פ'ע צענטען: אונגארישע קאסען 27 — 31% גולדען פאלטישע 26 — 30 גולדען, דייטשע 28 — 32 גולדען.

בייערע דער רעדאבייאן

אז פ'על צו אלע אנטערווענען אייף דאס דאקטאר-בייד וועלכעס העיר דאקטאר מאנעטאל אין יודיש-דייטשער שפראכע הערוויסטיבט האבען וויר דעם העררן הערוויסטיבער איינעווענען, דאס בוך הייפטע אין הייא מאנאטען צור פ'ערווערונג נעלאנגען. עס וויר אינ-צווישען אים דא איינעווערונג וואסערען א נ. מ. פ'על געקענטפאלע ער בלייבט דרוקען לאסטע.

פ'עראוואהטע דעקאטע: מאר בריי ריי.

אנצייגע

דעיעניגען, וועלכע דאס ביכעל זיין מיטען אינר געווייטע (אין יודיש-דייטשער שפרא-כע) געגען נאכדאמע בעשעללעקען צייגע און היע-מיט אן דאס איך דאסוועלכע געגען נאכדאמע נישט ערשענדיגען קאני, ווייל דייטש צו פ'על פ'אטא אינר שפענען קאסטען, אונדערן זאן בעלעכע מיר 30 קרייטע מיט פאטא-אנווייזונג זא זענען וואר איך דאס ביכעל פראנק איינשיקע.

Moritz Burian, Buchdruckerei in Budapest.

קרוני-טאבעללע פאן 21 דעצעמבער.		פונקט-אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.	
קרוני-טאבעללע	פונקט-אונד מעהל-פרייז-טאבעללע	פונקט-אונד מעהל-פרייז-טאבעללע	פונקט-אונד מעהל-פרייז-טאבעללע
18 —	106 30	4.40 — 4.30	81
29 50	5 37	4.55 — 4.45	82
17 75		4.80 — 4.70	83
113 50	9 13	5.00 — 4.90	84
63 —	9 13	5.20 — 5.10	85
22 50	1 69	5.30 — 5.25	86
22 —	1 49		87
76 25		4.55 — 4.45	81
76 —		4.65 — 4.60	82
101 50		4.90 — 4.80	83
		5.10 — 5.15	84
		5.25 — 5.15	85
		5.35 — 5.30	86
			87
		4.35 — 4.25	81
		4.45 — 4.40	82
		4.75 — 4.60	83
		4.95 — 4.85	84
		5.15 — 5.05	85
		5.25 — 5.20	86
			87
		4.55 — 4.45	81
		4.70 — 4.60	82
		4.90 — 4.80	83
		5.10 — 5.15	84
		5.20 — 5.15	85
		5.35 — 5.30	86
			87

